

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Zory Šmolkové a JUDr. Daniela Spratka, Ph.D., ve věci

žalobkyně: **J. K.**
zastoupená advokátem Mgr. Ondřejem Hálou,
sídlem Plynářská 671, 280 02 Kolín IV.

proti
žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**
sídlem Na Poříčním právu 1/376, 128 01 Praha 2 – Nové Město

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č. j. MPSV-2022/128990-331/1 ze dne 5. 9. 2022,
ve věci svobodného přístupu k informacím,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou ze dne 7. 11. 2022 domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného č. j. MPSV-2022/128990-331/1 ze dne 5. 9. 2022, jímž bylo zamítnuto žalobkynino odvolání a potvrzeno prvostupňové rozhodnutí Státního úřadu inspekce práce č. j. 4019/1.30/22-7 ze dne 17. 6. 2022. Prvostupňovým rozhodnutím byla odmítnuta žalobkynina žádost o

Shodu s prvopisem potvrzuje

informace (výše odměn vedoucího inspektora Oblastního inspektorátu práce pro hlavní město Prahu (dále též „OIP“), včetně jejich odůvodnění, a to za roky 2018-2021).

2. Žalobkyně v žalobě namítala, že správní orgány nesprávně vyhodnotily podmínky stanovené v nálezů Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 1378/16 ze dne 17. 10. 2017 (dále též „Platový nález“). Uvedla, že přípisem ze dne 7. 6. 2022 k účelu vyžádání informací uvedla, že jí je ověření nakládání s veřejnými penězi, což potvrdil i SÚIP, ovšem s dovětkem, že taková informace se veřejného zájmu týká „obecně vzato“. Z okolností, že si informaci vyžádala žalobkyně jako novinářka, je nasnadě, že ji vyžádala za účelem přípravy článku o odměnách vedoucích státních zaměstnanců. Správní orgány nedůvodně podsouvají žalobkyni, že jedná v soukromém zájmu společnosti A 11 s. r. o., u níž probíhala kontrola ze strany SÚIP. Žalobkyně sice s touto společností obchodně spolupracuje, avšak je samostatnou novinářkou a podnikatelkou. Pokud se týče údajné návštěvy jednatele společnosti A 11 s. r. o. na pracovišti oblastního inspektorátu dne 2. 5. 2022, pak dle tento dle „doložitelných a ověřitelných informací“ měl v uvedenou dobu zcela jiný program, a tudíž návštěvu nemohl ani teoreticky vykonat. Zápis Ing. K. považuje dodatečně a účelově pořízený. Pokud se týče tvrzení správních orgánů, že v testu proporcionality převážilo právo JUDr. Z. na jeho soukromí nad právem žalobkyně nad informace, pak k tomu poukázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 2 As 88/2019-29 ze dne 27. 5. 2020, že při splnění podmínek dle platového nálezu, není už dále třeba činit další test proporcionality. Akcentovala rovněž (s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 10 As 542/2021-99 ze dne 14. 4. 2022), soukromí vedoucích pracovníků je třeba přiznávat menší ochranu než pracovníkům běžným, resp. řadovým. Správní orgány rovněž nesprávně vyhodnotily její novinářskou činnost, kdy i z jejich zjištění je patrné, že se věnuje mj. i politickým tématům. Pokud se týče zveřejněných informací na www.platyuredniku.cz, pak tyto jsou poskytovány v mnohem menším rozsahu, než jaký žalobkyně požadovala. Rovněž výtku, že není členkou Syndikátu novinářů považuje za bezpředmětnou. S odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 10 As 542/2021-99 ze dne 14. 4. 2022 poukázala, že zveřejnění informací o odměnách nelze považovat za sankci, nýbrž za nástroj preventivní kontroly ze strany veřejnosti, která má přispět k transparentnosti veřejné správy.
3. Žalovaný ve vyjádření k žalobě ze dne 2. 1. 2023 navrhl žalobu zamítnout. Uvedl, že se ztotožnil s názorem SÚIP, že se v projednávané věci jedná ze strany žalobkyně o zneužití práva na informace, kdy rekapituloval důvody pro odmítnutí žádosti, uvedené ve správních rozhodnutích. Tvrzení o neuskutečnění návštěvy jednatele společnosti A 11 s. r. o. na Oblastním inspektorátu pro hlavní město Prahu dne 2. 5. 2022 označil za nevěrohodné.
4. Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného správního orgánu (§ 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“). Ve věci rozhodl soud bez jednání v souladu s § 51 s. ř. s.
5. Pokud se týče skutkového stavu, soud zjistil, že žalobkyně podáním ze dne 2. 6. 2022 požádala o sdělení výše odměny vedoucího inspektora OIP a jejího zdůvodnění za roky 2018-2021. Následně SÚIP vyzval žadatelku přípisem ze dne 7. 6. 2022, aby uvedla skutečnosti, z nichž vyplýne, že účelem vyžádání informace je přispět k diskusi o věcech veřejného zájmu, že informace samotná se týká veřejného zájmu a žadatel o informaci plní roli tzv. „společenského hlídacího psa“. Žadatelka v podání ze dne 7. 6. 2022 uvedla, že účelem vyžádané informace je ověření nakládání s veřejnými prostředky, vynaloženými na odměňování, a uvedla, že je žurnalistkou píšící i pro vydavatelství A 11 s. r. o., titul „Náš

Region“. SÚIP současně vyzval i vedoucího inspektora OIP, aby se k věci jako dotčená osoba vyjádřil. Vedoucí inspektor JUDr. L. Z. sdělil, že má důvodně za to, že žádost souvisí s kontrolním postupem OIP vůči společnosti A 11 s.r.o., což je vyvoditelné jednak ze skutečnosti, že zmíněná kontrolovaná osoba je vydavatelem periodik, jejichž je žadatelka editorkou, a jednak z vystoupení jednatele

kontrolované osoby pana A. Z., jež tento učinil dne 2. 5. 2022 cca v 10 hodin na OIP v přítomnosti Ing. P. K. Ing. K. o incidentu pořídil záznam následujícího znění: *„Dne 2. 5. 2022 cca v 10 hodin se dostavila do mé kanceláře osoba, která se představila jako p. Z., majitel mediálního domu. Začal s tím, že má známé na Ministerstvu práce a sociálních věcí, a že má dobré vztahy s kontrolními orgány, a že jemu to je osobně jedno, ale že novináři, se kterými spolupracuje, byli osloveni v souvislosti s kontrolou inspektorátu. Že oni to považují za politickou akci, jelikož se jim mstí bývalý kolega. Že mě osobně protáhnou mediální žumpou, a že mě to může zničit kariéru a život. Že tito novináři již připravují dotazy pro nadřízený orgán a pro samotného ministra, a že to budou hodně nepříjemné otázky ohledně home office v době covidu, ohledně kontrol Ukrajinců apod. Ze souvislosti jsem pochopil, že se jedná o kontrolu společnosti A 11 s.r.o., IČ 27120805, kde kontrolu provádějí inspektorka za účelem prošetření tzv. švarcsystému oslovila spolupracující povinné osoby (novináře). Panu Z. jsem vysvětlil, co je předmětem kontroly, a že ten může být řádně prošetřen jen za součinnosti povinných osob. Současně mu bylo sděleno, že inspektorka dělá jenom svoji standardní práci.“* Vedoucí inspektor předmětný záznam přiložil ke svému přípisu. V odpoledních hodinách totožného dne (tj. 2. 5. 2022) pak OIP obdržel žádost žadatelky týkající se činnosti OIP a odměň vedoucího inspektora. Vedoucí inspektor explicitně odmítl udělit souhlas s poskytnutím požadovaných informací, neboť má za to, že účelem žádosti je pouze odvetný útok osoby napojené na společnost A 11 s.r.o. na inspektorát a osobu vedoucího inspektora. Rozhodnutím SÚIP č. j. 4019/1.30/22-7 ze dne 17. 6. 2022 byla žádost žalobkyně odmítnuta dle ustanovení § 15 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „InfZ“). Prvostupňové rozhodnutí napadla žalobkyně odvoláním ze dne 1. 7. 2022. Napadeným rozhodnutím žalovaného pak bylo odvolání zamítnuto a prvostupňové rozhodnutí SÚIP potvrzeno.

6. Podle § 8b odst. InfZ povinný subjekt poskytne základní osobní údaje o osobě, které poskytl veřejné prostředky. Podle odst. 3 téhož paragrafu základní osobní údaje podle odstavce 1 se poskytnou pouze v tomto rozsahu: jméno, příjmení, rok narození, obec, kde má příjemce trvalý pobyt, výše, účel a podmínky poskytnutých veřejných prostředků. Uvedené právo na informace o příjemci veřejných prostředků je dále limitováno ústavně-právními kautelami, k čemuž se zásadním způsobem vyjádřil Ústavní soud ve shora citovaném Platovém nálezu. Uvedl, že právo na informace ve veřejném zájmu není absolutní; pokud jeho výkon zasahuje do práva na ochranu soukromého života, chráněného článkem 10 Listiny a článkem 8 Úmluvy, je nutno v každém jednotlivém případě všechna tato práva poměřovat, a zajistit mezi nimi spravedlivou rovnováhu, neboť jde o práva rovnocenná. Takovou povinnost mají i všechny subjekty aplikující relevantní právní úpravu, obsaženou v zákoně o svobodném přístupu k informacím, tj. osoby poskytující informaci, správní orgány a soudy v systému správního soudnictví. Ústavní soud pak (v návaznosti na rozsudek velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva ze dne 8. 11. 2016 ve věci *Magyar Helsinki Bizottság proti Maďarsku*, č. 18030/11) stanovil kritéria, při jejichž splnění právo na informace o platech z veřejných prostředků převáží nad právem na ochranu soukromého života: Povinná osoba

může odmítnout poskytnout žadateli informace o platu a odměnách zaměstnance, vyžádané na základě ustanovení § 8b zákona o svobodném přístupu k informacím, pokud nejsou splněny všechny tyto podmínky: a) účelem vyžádání informace je přispět k diskusi o věcech veřejného zájmu; b) informace samotná se týká veřejného zájmu; c) žadatel o informaci plní úkoly či posílání dozoru veřejnosti či roli tzv. „společenského hlídačského psa“; d) informace existuje a je dostupná. Nejsou-li všechny tyto podmínky splněny, potom odmítnutí poskytnout žadateli informaci o platu a odměnách zaměstnance není porušením povinnosti státních orgánů a orgánů územní samosprávy poskytovat přiměřeným způsobem informace o své činnosti, vyplývající z článku 17 odst. 5 Listiny.

7. Předmětem sporu mezi účastníky je posouzení, zda byla splněna první tři kritéria stanovená Platovým nálezem (kdy o splnění čtvrtého kritéria – existence a dostupnosti informace – není pochyb).
8. Pokud se týče otázky, zda se požadovaná informace týkala veřejného zájmu, pak zde soud přisvědčuje žalobkyni, že její otázka se veřejného zájmu týká. Ostatně v obecné rovině to připustily i správní orgány. Transparentnost vynakládání veřejných prostředků je jednak skutečností, která se dotýká daňových poplatníků, z jejichž daní je provoz veřejné správy z větší části financován, jednak je prevencí před korupcí a zneužitím moci, jak uvedl Nejvyšší správní soud v žalobkyní citovaném rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 2 As 88/2019-29.
9. Soud však přisvědčuje správním orgánům v tom, že ze shromážděných podkladů rozhodnutí plyne, že účelem vyžádání informace nebylo přispět k diskusi o věcech veřejného zájmu. Naopak z časové souslednosti shora popsanych událostí a provázanosti mezi žalobkyní a společností A 11 s. r. o. plyne, že účelem žádosti o informace byla odvěta vůči pracovníkům SÚIP, který prováděl u společnosti A 11 s. r. o. kontrolu ohledně tzv. švarcsystému. Žalobkyně ostatně ani ve správním řízení blíže nepopsala, k jakému účelu informaci požaduje, tedy např. nespecifikovala svůj případný publikační záměr, o němž se zmiňuje v odst. 16 žaloby. Pokud žalobkyně uvedla v odvolání i v žalobě, že A. Z. nemohl navštívit Ing. K. a vyhrožovat mu, pak k tomuto tvrzení neuvedla žádné skutkové okolnosti, natož důkazy. Za dané situace soud nemá o úředním záznamu Ing. K. pochybnosti. Uvedený záznam a časová souslednost podání žalobkyně, jakož i její napojení na společnost A 11 s. r. o. tvoří souhrn indicií, které vedou k závěru, že obstarávání informací nebylo přípravným krokem k výkonu novinářské či obdobné činnosti, tj. sběrem podkladů pro zahájení diskuse o záležitosti veřejného zájmu. Jak uvedl Evropský soud pro lidská práva ve shora citované věci *Magyar Helsinki Bizottság proti Maďarsku*, novináři musejí jednat v dobré víře s cílem poskytnout veřejnosti v souladu s pravidly profesní etiky přesné a spolehlivé informace. V tomto kontextu vidí soud i jako relevantní úvahu správních orgánů, že žalobkyně není členkou Syndikátu novinářů, kteréžto členství by vedlo k vázanosti etickým kodexem, který by bránil zneužít výsad plynoucích z povolání novináře k participaci na odvetných krocích soukromého subjektu v reakci na výkon kontrolní činnosti státní správy. Pokud správní orgány poukázaly na dosavadní publikační činnost žalobkyně, pak z toho vyplynulo, že tato dosud na téma vynakládání veřejných prostředků ve veřejné správě nepsala, a proto nebylo možno dovodit nějaký publikační záměr žalobkyně, který tato v řízení netvrdila, ani blíže nespecifikovala.

10. S nesplněním podmínky účelu požadované informace úzce souvisí i nesplnění podmínky role společenského „hlídacího psa“. Jakkoli novináři principiálně tuto roli splňují, činí tak jen v případech řádného výkonu novinářské činnosti – tedy v případech, kdy svou činností přispívají k debatě o věcech veřejného zájmu. Slovy citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 2 As 88/2019-29 musí se získanými informacemi seznamovat veřejnost. Jestliže však sledují svým postupem toliko zájmy privátní korporace, postavení společenského „hlídacího psa“ ztrácejí. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 6 As 188/2021-57 ze dne 27. 10. 2022, pro posouzení role tzv. společenského „hlídacího psa“ je rozhodující, jakou úlohu žadatel reálně plní, nikoli jeho právní status nebo charakteristiky.
11. Pokud žalobkyně namítala, že jí nebyl zaslán zápis Ing. K., pak jednak neuvádí, jak ji tato skutečnost poškodila na jejich veřejných subjektivních právech, jednak netvrdí, že by jí bylo bráněno seznámit se s ním v rámci podkladů rozhodnutí, kdy navíc tento zápis byl v obou rozhodnutích *in extenso* citován.
12. Pokud žalobkyně namítala, že v případě splnění platového testu není třeba provádět test proporcionality, pak má v tomto pravdu, nicméně v jejím případě platový test (který tvoří určitý algoritmus testu proporcionality) nebyl splněn, jak shora vyloženo.
13. Není-li splněna podmínka účelu požadované informace, je nerozhodné postavení osoby, již se informace týká, v soustavě státní správy.
14. Žalobní námitky tedy nebyly shledána důvodnými, a soud žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
15. Výrok o nákladech řízení účastníků je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., kdy procesně úspěšnému žalovanému v tomto řízení nevznikly žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Ostrava 11. dubna 2024

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu